'Samen op de hoogte'
Dijk 7
5521 AW Eersel

info@samenopdehoogte.nl

KVK: 17145399
IBAN: NL68 INGB 0008 6506 14

Verslag - Luchthaven Eindhoven Overleg

19 juni 2025

Aanwezigen:	Roel Hellemons (Eindhoven Airport) Michelle van Waasdijk (Eindhoven Airport) Jorrit de Gruijter (Vliegbasis Eindhoven) Cees Beemer (Omwonende Eersel) Femke Dingemans (Brabantse Milieufederatie) Marjan van Giezen (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) Emmely van Dijk (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) Sander Hartjes (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) Dick Veenstra (Omwonende Eindhoven) Marianne Muller (Omwonende Best) Egbert van de Pas (Omwonende Bladel) Giel de Steur (Ministerie van Defensie) Wim Scheffers (BVM2) Jos Laarhoven (Omwonende Meierijstad) Door de Beus (Omwonende Oirschot) Eric Beex (Gemeente Eersel) Jan van Burgsteden (Gemeente Meierijstad)
Afwezigen	Melchior Looijen (Transavia) Frank Rombouts (Gemeente Reusel-De Mierden) Jan van Burgsteden (Gemeente Meierijstad) Paul Theeuwen (VNO/NCW Brabant-Zeeland) Roland Kleeve (Eindhoven 365) Robert Strijk (gemeente Eindhoven)
Voorzitter	Staf Depla
Secretaris	Jelle van den Corput
Datum en tijd:	19 juni 2025 18:30 – 21:00 uur
Locatie	Business Center Eindhoven Airport

'Samen op de hoogte'
Dijk 7
5521 AW Eersel

info@samenopdehoogte.nl

KVK: 17145399
IBAN: NL68 INGB 0008 6506 14

Agendapunt		
1.	Opening	De voorzitter opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom. Hij geeft aan dat er enkele verhinderingen zijn: • Melchior Looijen van Transavia; • Frank Rombouts van de gemeente Reusel-De Mierden; • Jan van Burgsteden van de gemeente Meierijstad; • Paul Theeuwen van VNO/NCW Robert Strijk van de gemeente Eindhoven is later en Marjan van Giezen van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat sluit met een onlineverbinding aan vanuit haar werkbezoek aan Curaçao. Verder zijn er een aantal nieuwe omwonendeleden: - Jos Laarhoven en Paul van den Broek zijn benoemd als respectievelijk omwonendelid en plaatsvervangend omwonendelid van de gemeente Meierijstad. - Marianne Muller en Peter Meijler zijn benoemd als respectievelijk omwonendelid en plaatsvervangend omwonendelid van de gemeente Best. - Daniël Willems is door het college van B&W van de gemeente Eindhoven voorgedragen als plaatsvervangend omwonendelid van de gemeente Eindhoven. De benoeming wordt na het LEO in orde gemaakt.
2.	Vaststellen agenda	**Ter besluitvorming** Cees Beemer stelt voor om bij agendapunt 13, de actielijst, bijlagen b en d nu niet te behandelen en de stukken eerst in de werkgroep te bespreken. Hiermee zijn deze acties ook niet afgehandeld. Hier zijn geen bezwaren tegen, dus wordt de agenda met die kanttekening vastgesteld.
3.	Register ingekomen stukken	**Ter informatie** Jelle van den Corput (secretaris LEO) geeft aan dat er de afgelopen periode, zoals aangekondigd, veranderingen zijn doorgevoerd om de ingekomen stukken toegankelijker te maken voor de leden en geïnteresseerden uit de omgeving. De stukken kunnen nu zonder account worden ingezien. Het register is ook op een nieuwe manier ingericht waardoor er meer informatie in staat opgenomen.
4.	Mededelingen/externe ontwikkelingen	**Ter informatie** • Mededelingen gemeenten - Steven Grevink geeft aan dat er een eerste gesprek heeft plaatsgevonden naar aanleiding van de discussie in het vorige LEO over de vertraagde landingen na 23.00 uur. Hier waren een aantal randgemeenten en omwonenden bij aanwezig. Hij geeft aan dit als een heel nuttig gesprek te hebben ervaren. Er is echter een behoefte om dit ook met de luchthaven en bijvoorbeeld defensie te bespreken om het gesprek nog wat verder te verdiepen. Dit wordt nu ingepland. • Mededelingen directeur Eindhoven Airport - Roel Hellemons geeft aan dat de eerste resultaten beschikbaar zijn over de wijze waarop vliegmaatschappijen zich houden aan de nieuwe startprocedure, NADP1, die sinds begin dit jaar als voorgeschreven startprocedure is voorgeschreven. Verschillende omwonendeleden geven aan dat dit in hun omgeving ook echt als verbetering wordt ervaren. - Eindhoven Airport heeft een position paper verstuurd naar de gemeenteraadsleden en bestuurders in de regio om hen te informeren over

'Samen op de hoogte'
Dijk 7
5521 AW Eersel

info@samenopdehoogte.nl

KVK: 17145399
IBAN: NL68 INGB 0008 6506 14

de ontwikkelingen op het civiele deel van de luchthaven.[1] Op 24 september wordt er voor deze doelgroep ook een bijeenkomst georganiseerd om hen bij te praten over deze ontwikkelingen.

- Roel Hellemons geeft aan dat de eerste twee avonden van de roadshow hebben plaatsgevonden. De eerste avond was op 5 juni in de Muzenval in Eersel en de tweede was op 18 juni in de Schalm in Veldhoven. Goede opkomst en veel interesse in het reilen en zeilen op de luchthaven. Er worden veel vragen gesteld en daar is ook de gelegenheid voor.
- Wim Scheffers stelt bij de kwartaalrapportages de vraag of het mogelijk is om in het extensieoverzicht de periode na 23 uur in kwarten te verdelen in plaats van halfuren, zodat er nauwkeuriger kan worden vastgesteld wanneer de vertraging precies heeft plaatsgevonden. Michelle gaat navragen of dit technisch mogelijk is.
- Cees Beemer stelt de vraag hoe het zit met de actie over de pieptonen van de NEO-motoren. Er is een notitie klaar en deze wordt, mede vanwege de technische achtergrond, eerst geagendeerd in de werkgroep geluid.

- Mededelingen Regionaal Informatie Centrum
  - Maurits de Beer geeft aan dat de 'kwartaalrapportage nieuwe stijl' is gepubliceerd voor het eerste kwartaal van dit jaar. Het eerste kwartaal waren er 215 melders, dat is een afname van 42%. Het aantal meldingen is met 11.103 met 23% toegenomen. In overleg met de klankbordgroep wordt de vorm nog wat aangepast en bijgesteld. Cees Beemer maakt onderdeel uit van de klankbordgroep en geeft aan dat de klankbordgroep van mening is dat de nieuwe rapportage er veel beter uitziet. Daarbij is nog wel aandacht gevraagd bij het RIC voor het begrijpelijk maken van de rapportages en begrippen die erin worden gebruikt.
  - Egbert van de Pas geeft aan al meerdere keren te hebben aangegeven dat hij onoverkomelijke bezwaren heeft om op deze manier een account aan te moeten maken voordat hij een melding kan maken via het nieuwe Casper-portaal. Hij wil ook niet dat zijn gegevens op een Amerikaanse server komen te staan. De voorzitter geeft aan dat deze stap is gezet om het meldingenproces voor gebruikers te vergemakkelijken. Zo hoeven ze niet steeds alle informatie opnieuw in te vullen. Maurits de Beer geeft aan dat dit klopt. Deze stap is gezet voor het gebruiksgemak en om de rapportages sneller te kunnen uitsturen. Afgesproken dat Egbert van de Pas zijn bevindingen op papier zet en met Maurits deelt zodat hij er even goed naar kan kijken.
- Mededelingen commandant Vliegbasis
  - Jorrit de Gruijter geeft aan dat het Air Mobility Command sinds het vorige LEO weer redelijk wat inzet heeft gehad. Bijvoorbeeld de oefening Swift Respons in Duitsland en Zweden. Hij geeft aan dat er ook serieus rekening wordt gehouden met evacuatievluchten gezien de geopolitieke situatie in de wereld. Dit is ook een logisch bruggetje naar een vlucht die buiten openstelling heeft plaatsgevonden. Deze kwam ook terug in de kwartaalrapportage meldingen van het RIC. Hierbij gaat het om een A330 tankervliegtuig die naar de oostgrens van het NAVO-gebied moest om vliegtuigen bij te tanken.
  - Zoals vorig jaar gepresenteerd, heeft het nieuwe Nationaal Programma Ruimte voor Defensie niet veel consequenties voor luchthaven Eindhoven.

[1] Het position paper is te raadplegen via de ingekomen stukken op de website: link

'Samen op de hoogte'
Dijk 7
5521 AW Eersel

info@samenopdehoogte.nl

KVK: 17145399
IBAN: NL68 INGB 0008 6506 14

Daarnaast loopt een ander wetgevingstraject: De Wet op de gereedstelling. Jorrit de Gruijter geeft aan dat het NPRD erover gaat om daadwerkelijk alle trainingsbehoeften van defensie vergund te krijgen. De Wet op de gereedstelling is voor het grijze gebied tussen vrede en oorlog. Het is nog onduidelijk wat dit precies gaat betekenen. Er wordt toegezegd om te zijner tijd, als er meer duidelijk is over de impact van de wet op de lokale situatie, er dan een presentatie wordt verzorgd.

- Verder wordt er nog medegedeeld dat er de komende periode, in de weken 39 tot en met 42, in het kader van de aanstaande baanrenovatie controles worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van explosieven in of rond de baan. Afhankelijk van wat er wordt gevonden, kan het zijn dat het meteen moet worden geruimd.
- Ten slotte geeft Jorrit de Gruijter aan dat er met een ingezonden brief aandacht is gevraagd voor het onderwerp baanspreiding. Hij geeft aan dat hij bereid is om richting het volgende LEO een presentatie te verzorgen hoe hier rekening mee wordt gehouden en hoe wordt getracht op de 30/70 verdeling te blijven.

- Mededelingen ministerie Infrastructuur en Waterstaat
  - Marjan van Giezen geeft aan hoe de post van de minister van Infrastructuur en Waterstaat wordt ingevuld nu het kabinet is gevallen. Sinds 18 juni is er een interim minister benoemd: Robert Tieman van de BBB. Hij heeft ervaring in het waterschapsbestuur en ook iets gedaan bij de Maatschappelijke raad Schiphol en Rotterdam Airport. Hij wordt de komende maanden bijgepraat over alle lopende dossiers, waaronder de lopende luchthavenbesluiten. Er liggen enkele prangende dossiers waar de komende maanden de aandacht naar uitgaat.
  - Daarnaast is de wetswijziging over het bestuursrechtelijk beroep bij luchthavenbesluiten inmiddels in werking getreden. Dit was al in de Luchtvaartnota aangekondigd, maar is nu dus ook de praktijk geworden en zal dus ook van toepassing zijn op het nieuwe Luchthavenbesluit en de medegebruiksvergunning voor luchthaven Eindhoven.
- Mededelingen ministerie van Defensie
  - Giel de Steur geeft aan dat er een uitnodiging naar het LEO is verzonden voor een informatiebijeenkomst op 24 juni van 17:00 uur tot 21:00 uur over het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie.
- Overige mededelingen
  - Jelle van den Corput (Secretaris LEO) geeft aan dat er is besloten op zoek te gaan naar een alternatieve vergaderlocatie. Dit heeft twee redenen. Samen op de hoogte kijkt kritisch naar de uitgaven en op andere plekken kan het goedkoper. Daarnaast kunnen we op deze wijze een poging doen om meer omwonenden bij het te betrekken of hen te informeren via het middagprogramma. Door het LEO afwisselend in de verschillende dorpen rondom de Luchthaven te houden, maken we het LEO beter bereikbaar voor de omgeving. We houden de ambitie om één keer per jaar in het Business Centre te vergaderen vanwege de relevantie met het LEO.

5.	Stand van zaken Evaluatie LEO Jelle geeft een korte toelichting	**Ter informatie** Jelle van den Corput (secretaris LEO) geeft een korte toelichting op de stand van zaken van de evaluatie naar het functioneren van het LEO. Tijdens het middagprogramma heeft BMC de nota van voorlopige bevindingen gepresenteerd en er is afgesproken dat leden daar tot 1 juli een reactie op kunnen geven. Tijdens het

'Samen op de hoogte'
Dijk 7
5521 AW Eersel

info@samenopdehoogte.nl

KVK: 17145399
IBAN: NL68 INGB 0008 6506 14

		volgende LEO, op 2 oktober, worden de resultaten van de evaluatie gepresenteerd. Er zijn geen vragen over het proces dat wordt doorlopen.
6.	Advies openingstijden zondagochtend	**Ter bespreking** De voorzitter geeft een korte introductie op het onderwerp. Vorig jaar is het hier in het LEO al uitgebreid over gegaan. Vanmiddag is een er een presentatie gegeven door Joris Melkert en Paul Ruling van de TU Delft. Zij hebben vanuit hun expertise de argumenten van verschillende leden kritisch beoordeeld en hebben hierover een notitie opgesteld. De voorzitter geeft aan dat hij hier uiteindelijk een advies over zal gaan uitbrengen, maar wil eerst nog de reacties van de leden horen over de notitie die door Joris Melkert en Paul Ruling is opgesteld. Wim Scheffers geeft aan dat het zijn voorkeur heeft om de behandeling één vergadering op te schuiven. Dat geeft de ruimte om de notitie nog een keer goed door te lezen en nog een keer in gesprek te gaan met de opstellers. Emmely van Dijk vult aan dat dat waarschijnlijk de meest logische oplossing is, ook gezien het feit dat Transavia, een belangrijke partij in deze discussie, nu niet aanwezig is. Roel Hellemons geeft aan dat hij inhoudelijk geen vragen meer heeft en de analyse voor hem duidelijk is, maar dat hij de punten van de andere leden begrijpt en daar geen bezwaar tegen heeft. De voorzitter concludeert daarmee dat er geen leden zijn die het persé nu willen behandelen, dus schuift het onderwerp door naar de volgende vergadering.
7.	Opvolging GGD-belevingsonderzoek	**Ter besluitvorming** Het GGD belevingsonderzoek is op 11 december tijdens het LEO gepresenteerd. Toen heeft het LEO de werkgroep gezondheid gevraagd om een advies uit te werken waarin de aanbevelingen uit het onderzoek worden geconcretiseerd en omgezet in acties. Het advies van de werkgroep gezondheid ligt nu voor. Steven Grevink, wethouder van de gemeente Son-en-Breugel en tevens voorzitter van de werkgroep gezondheid, geeft aan dat de werkgroep bij de relevante leden heeft opgevraagd wat er allemaal al gebeurt. Hiermee heeft de werkgroep gezondheid inzichtelijk proberen te maken hoe verschillende leden al met het onderwerp gezondheid bezig zijn en uitvoering geven aan de aanbevelingen van de GGD. Daar zijn nog enkele nieuwe acties bijgekomen en dat heeft geresulteerd in een lijst met 48 acties. Door dit nu als LEO vast te stellen hopen we dat alle leden hiermee instemmen en er dus ook mee instemmen als ze op de voortgang van de acties worden bevraagd. De voorzitter stelt voor een rondje langs de leden te maken om te horen hoe erover wordt gedacht: • Jan Willem Slijper sluit zich aan bij het advies. Wel vraagt hij nog aandacht voor de wijze waarop gemeenten worden betrokken. Niet elke wethouder die aanspreekpunt is voor het LEO heeft ook de portefeuille gezondheid. • Femke Dingemans vraagt of het mogelijk is om hier een koppeling te maken met de werkgroep klimaat. Enkele acties hebben ook raakvlakken met de taakomschrijving van die werkgroep. Steven Grevink geeft aan dat de samenvoeging van de werkgroepen klimaat en gezondheid een ander onderwerp is, maar dat na deze eventuele samenvoeging het taakgebied van de nieuwe werkgroep wel iets groter wordt. • Roel Hellemons vraagt aandacht voor het coördinatorschap van de verschillende acties. Dit lijkt nu door elkaar te lopen in de vorm van het eigenaarschap en de plek waar de voortgang wordt besproken. De voorzitter beaamt dat dit hem ook was opgevallen. Steven Grevink geeft aan dat het voor een volgende versie van het advies zou helpen als iedereen hier een check op uitvoert. • Giel de Steur geeft aan het advies te kunnen steunen. Hij ziet één actie voor het ministerie en die pakt hij graag op. De voorzitter geeft aan dat dit gaat over actie 18, oftewel, in aanloop naar het nieuwe luchthavenbesluit onderzoeken welke omwonenden in aanmerking komen voor isolatie. Hierbij is afgesproken dat er niet wordt gewacht op het nieuwe luchthavenbesluit om te bepalen welke

'Samen op de hoogte'
Dijk 7
5521 AW Eersel

info@samenopdehoogte.nl

KVK: 17145399
IBAN: NL68 INGB 0008 6506 14

		woningen hiervoor in aanmerking komen, maar dat dit meteen na de MER kan plaatsvinden. Giel de Steur geeft voor de scherpte aan dat dit inderdaad na de MER in kaart kan worden gebracht, maar dat de eventuele compensatie pas na vaststelling van het luchthavenbesluit kan plaatsvinden. • Cees Beemer spreekt uit blij te zijn met de manier waarop er invulling is gegeven aan het GGD onderzoek. Dit zorgt ervoor dat er iets met de uitkomsten wordt gedaan en dat het niet in de la verdwijnt. Ook spreekt hij zijn waardering uit voor de mensen die er op het laatst nog hard aan hebben getrokken om het op tijd af te krijgen. • Roel Hellemons vindt het een mooie inventarisatie, waarbij het gaat om veel acties die we natuurlijk al aan het doen zijn, met een paar nieuwe. Hij vraagt wel nogmaals aandacht voor het stukje eigenaarschap en noemt als voorbeeld de actie over 30% geluidsreductie (met als coördinator de werkgroep geluid) en het aanpakken van de fluittoon van de NEO-vliegtuigen (met als coördinator Eindhoven Airport. Soms staat er een concrete organisatie en soms een werkgroep. Dat is nu onduidelijk en verwarrend. Jan Willem Slijper geeft aan dat inhoudelijke discussies over acties in een werkgroep kunnen worden gevoerd, maar dat de uitvoering vrijwel bij een van de belanghebbenden ligt. Steven Grevink geeft aan dat ze hier even over moeten nadenken en dat je misschien wel twee partijen moet benoemen: de eerste actiehouder en de plek waar je de informatie of voortgang bespreekt. • Stijn Smeulders geeft aan blij te zijn met het zorgvuldige proces dat is doorlopen en dat hiermee ook echt wat wordt gedaan met het belevingsonderzoek, een belangrijke afspraak uit het Van Geel advies. Hij legt ook nog een link met de evaluatie en geeft aan dat dit laat zien waartoe we met elkaar in staat zijn en dat daar ook aandacht voor mag zijn. • Marjan van Giezen geeft aan dat het heel veel acties zijn. Het ministerie legt de focus op de acties die ook een relatie hebben met het Van Geel advies. Dat heeft bijvoorbeeld een relatie met meten rekenen en beleven. Daar is het ministerie op dit moment al druk mee bezig en hier komt op korte termijn ook een brief over naar de Kamer. De voorzitter concludeert dat iedereen er positief instaat. De lijst kan daarmee worden vastgesteld, nadat de acties bij leden zijn gecheckt. Hij spreekt dank uit aan de werkgroep en vraagt de werkgroep om nog even scherp te formuleren wie de actiehouder is van bepaalde acties. Het verzoek aan alle leden is om uiterlijk 15 augustus te reageren en de werkgroep gezondheid van input te voorzien. Ten slotte wordt dit agendapunt afgesloten met het woord voor Marieke van Ballegooij (GGD). Zij geeft aan blij te zijn dat het onderzoek in een werkgroep is beland en dat het niet in een la verdwijnt. Het rapport doet ook enkele suggesties aan de GGD hoe ze toekomstige onderzoeken of advisering moeten aanpakken, dus daar gaat de GGD actief mee aan de slag. Dick Veenstra stelt ten slotte nog de vraag of het mogelijk is de acties te sorteren op 'lopende acties' en 'nieuwe acties'. Steven Grevink geeft aan het meer een werkdocument is voor de werkgroep gezondheid en dat zij hiermee uit de voeten kunnen. Er wordt jaarlijks gerapporteerd aan het LEO over de voortgang en er wordt voor gezorgd dat dat op overzichtelijke wijze gebeurt.
8.	Jaarrapportages meldingen (RIC) & geluid (NLR) over 2024	**Ter bespreking** De voorzitter introduceert de onderwerpen die bij dit agendapunt zijn geagendeerd. Het gaat om de jaarrapportage meldingen van het Regionaal Informatiecentrum (RIC) en het jaarverslag geluid van het Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR). Eerste krijgen leden de mogelijkheid om iets te zeggen over de jaarrapportage meldingen van het RIC:

'Samen op de hoogte'
Dijk 7
5521 AW Eersel

info@samenopdehoogte.nl

KVK: 17145399
IBAN: NL68 INGB 0008 6506 14

- Cees Beemer geeft aan dat vandaag ook de klankbordgroep meldingen bij elkaar is gekomen. Tijdens de sessie is aandacht gevraagd voor een goede omschrijving van de rol en de taken van het RIC. Hier zou nog onduidelijkheid over zijn. Cees Beemer geeft aan het belangrijk te vinden dat hierover duidelijk gecommuniceerd wordt via Samen op de hoogte. De aanleiding hiervoor was de Roadshow in Eersel. Vragen over het RIC werden toen door Roel Hellemons, directeur van Eindhoven Airport, beantwoord. Dit leidde bij bezoekers tot vragen over de precieze positionering van het RIC. De voorzitter merkt op dat het RIC destijds niet zonder reden dicht bij Eindhoven Airport is gezet. Dan heb je de informatiepositie om goed te kunnen rapporteren en informeren. Roel Hellemons vult daarop aan dat het RIC niet alleen actief is voor Eindhoven Airport, maar ook voor de vliegbasis. Het heeft hele korte lijntjes en geeft aan dat niet gedaan moet worden alsof het RIC helemaal onafhankelijk is en ver weg van Eindhoven Airport staat. Maurits geeft aan dat er zeker een poging kan worden gedaan om de informatievoorziening over de rol en de taken van het RIC te verbeteren. Cees Beemer biedt aan dat de klankbordgroep daar ook graag bij wil ondersteunen.
- Jos Laarhoven geeft aan geen inhoudelijke op- of aanmerkingen te hebben, maar wil wel even complimenten geven aan de wijze waarop hij met vragen bij het RIC terecht kon. Nu hij het document voor de eerste keer tot zich nam, leidde dit tot wat vragen, maar daarover is hij in gesprek met het RIC.
- De voorzitter stelt nog de vraag of er buiten de verbeteracties over het jaar 2023 nog nieuwe verbeteracties zijn opgesteld op basis van het jaar 2024. Maurits de Beer geeft aan dat dan bijvoorbeeld gedacht kan worden aan de Theater Roadshow die nu loopt. De voorzitter vult aan dat, naar aanleiding van de briefwisseling met enkele inwoners van Waalre en Valkenswaard, het ook belangrijk is dat je opschrijft waar je wel en niet van bent en op welke plek je over een bepaald onderwerp informatie kunt krijgen.
- Barbara van der Ploeg stelt ten slotte nog de vraag of het mogelijk is om de kale meetgegevens van het nieuwe Casper-meetsysteem beschikbaar te stellen. Maurits de Beer geeft aan dat de palen worden beheerd door het RIC en dat ze nu op zoek zijn naar een manier om hierin te kunnen voorzien.

Het tweede onderwerp bij dit agendapunt is de NLR-rapportage over de geluidscontour in 2024. Hieruit blijkt dat de contour, slechts minimaal, is overschreden.

- Jos Laarhoven geeft aan dat er op basis van de overschrijding een brief is gestuurd door de Militaire Luchtvaart Autoriteit waarin wordt aangegeven dat er mitigerende maatregelen moeten worden genomen. Hij stelt de vraag welke ruimte Eindhoven Airport heeft om mitigerend op te treden. Roel Hellemons geeft aan dat die ruimte beperkt is, maar dat er alles aan wordt gedaan om te voorkomen dat er dit jaar weer overheen wordt gegaan. Dit bestaat uit het voeren van gesprekken met de luchtvaartmaatschappijen om zoveel als mogelijk de nieuwe vloot in te zetten, maar ook het op schema vliegen zodat er geen straffactor hoeft te worden toegepast. Dit jaar lijkt het beter te gaan, maar het is allemaal ontzettend krap. Michelle van Waasdijk vult aan dat er ook contact is met de slotcoördinator. Er is een slottolerantiebeleid en dat ziet zowel op het type vliegtuigen als het tijdstip waarop vliegtuigen binnenkomen. Als vliegmaatschappijen te veel afwijken, dan treedt er een soort escalatieladder in werking.

  Steven Grevink stelt de vraag wat er dan gebeurt als het nu weer wordt overschreden. Roel Hellemons geeft aan dat er dan extra geluidsruimte wordt afgenomen. De voorzitter trekt een parallel met de discussies bij Schiphol. Als dit werkelijkheid wordt, kan het een juridisch lastige situatie worden. Roel Hellemons erkent dit en stelt dat daarom gepoogd moet worden daar ver weg

'Samen op de hoogte'
Dijk 7
5521 AW Eersel

info@samenopdehoogte.nl

KVK: 17145399
IBAN: NL68 INGB 0008 6506 14

		van te blijven. Er worden ook maatregelen genomen, denk daarbij aan de General Aviation (1000 vluchten) die vanaf 2026 niet meer worden gefaciliteerd.
9.	Luchthavenbesluit	**Ter informatie** Giel de Steur geeft vanuit het ministerie van Defensie een toelichting op het proces om te komen tot een nieuw luchthavenbesluit. Hij geeft aan dat er ten aanzien van stikstof op 25 april een Kamerbrief is geweest van de ministeriële commissie, maar de maatregelen lijken vooralsnog onvoldoende om een oplossing te bieden voor de natuurvergunning. Het blijft puzzelen en dat blijkt ook uit de gesprekken met het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur. Emmely van Dijk vult aan dat er op dit punt ook harde jurisprudentie is geweest, denk aan de uitspraak over de natuurvergunning van Schiphol van een paar weken geleden. Hier concludeerde de Raad van State dat de additonaliteitsvereiste niet correct is onderbouwd. Dit houdt in dat je moet onderbouwen dat de opgekochte stikstofruimte niet nodig is voor natuurherstel. De voorzitter concludeert dat we niet echt grip hebben op het proces en we het niet kunnen versnellen. Het is niet fijn om Giel iedere drie maanden een update te laten geven over de voortgang waar we niet mee vooruit kunnen. Als we de komende maanden echt resultaat zien, gaat de vlag uit, maar ondertussen zijn we in een situatie terecht gekomen die minder hoopvol is. Er zijn een aantal elementen waar we op voorhand mee aan de slag kunnen en die we op andere wijze kunnen vastleggen, bijvoorbeeld met behulp van de medegebruiksvergunning. Daarnaast moeten we breder de juridische mogelijkheden in kaart brengen om hier stappen te zetten. Iedereen heeft behoefte aan voortgang, maar dat lijkt nu niet mogelijk. Marjan van Giezen geeft aan dat juridisch best wel wat mogelijkheden zijn. Het sturingsmodel geluid hoeft bijvoorbeeld niet te worden verankerd in het luchthavenbesluit. De enige link met het luchthavenbesluit is dat hierin de appendices zijn vastgelegd. Marjan van Giezen geeft aan dat we moeten onderzoeken hoe we, ondanks het uitblijven van het luchthavenbesluit, wel gewoon stappen kunnen zetten. Het ministerie gaat hier ook gewoon naar kijken en een goed voorstel uitwerken en ook toetsen of dat juridisch houdbaar is. Ze geeft aan daar na de zomer in het LEO op terug te willen komen. De voorzitter dankt Marjan voor het aanbod en constateert dat het goed is om daarop door te bouwen. Emmely van Dijk geeft aan dat het haar niet logisch lijkt om dit in de werkgroep geluid te bespreken. Deze uitwerking gaat niet alleen over wat er technisch mogelijk is, maar vooral ook wat er juridisch mogelijk is. Roel Hellemons onderschrijft deze aanpak. Los van het feit dat er al veel gebeurt, is het frustrerend dat op basis van de appendices uit het luchthavenbesluit van 2014 de werkelijkheid en de berekeningen steeds verder uit elkaar lopen. Marjan van Giezen geeft aan dat zij in het LEO van oktober samen met defensie met een voorstel wil komen, maar dat dit anderen er niet van moet weerhouden om hier ook over na te denken en ideeën op papier te zetten zodat we na de zomer ook de goede discussie kunnen voeren. Wim Scheffers maakt een link met een paar andere punten die op de agenda staan waaruit blijkt dat de vlootvernieuwing structureel lager uitkomt dan de doelstelling uit Van Geel. Enerzijds begrijpt hij de wens van Roel aan een medegebruiksvergunning voor een langere periode, maar anderzijds wordt steeds duidelijker dat de geluidsruimte tegen alle gewekte verwachtingen in 2019 via de nieuwe appendices in één keer met ruim 20% wordt verhoogd met alle gevolgen voor de KE-contour en de bouwmogelijkheden in de regio. Hij vraagt zich af hoe we daar in deze regio logica van moeten maken en of we met al die onzekerheden via een langjarige medegebruiksvergunning wel vier jaar kunnen vooruitkijken. Wim Scheffers geeft aan er voorstander van te zijn als we met de medegebruiksvergunning stappen

'Samen op de hoogte'
Dijk 7
5521 AW Eersel

info@samenopdehoogte.nl

KVK: 17145399
IBAN: NL68 INGB 0008 6506 14

zetten en stoppen met het eindeloos wachten. Hij ziet alleen niet in hoe dit te matchen valt met alle zorgwekkende signalen over de stijgende KE-contour en de achterblijvende vlootvernieuwing. Marjan van Giezen reageert hierop door aan te geven de onzekerheid te begrijpen, maar dat we in ieder geval kunnen onderzoeken wat er mogelijk is.

Jan Willem Slijper geeft aan dat als het een juridisch exercitie betreft, de werkgroep geluid hier niet speciaal naar hoeft te kijken. Zodra het technisch wordt, is het wel verstandig dat de werkgroep geluid op voorhand even meekijkt. De rol van de werkgroep hangt dus af van de wijze waarop we het inrichten. De voorzitter roept de opmerking van Marjan van Giezen in herinnering die de andere leden opriep om ook mee te denken en met ideeën te komen. Het is duidelijk dat er uitdagingen zijn en daar moeten alle leden gezamenlijk mee aan de slag en naar kijken. De voorzitter geeft aan dat ook met zelfbinding veel geregeld kan worden, voorbeelden die de afgelopen tijd ook door andere leden zijn ingebracht. Roel Hellemons geeft aan dat Eindhoven Airport er nog steeds van uit gaat dat de 30% geluidsreductie ten opzichte van 2019 wordt gehaald en dat hebben ze ook meermaals uitgesproken. Het is goed om dat juridisch vast te leggen, maar hij geeft aan dat het wat Eindhoven Airport betreft nog steeds gewoon wordt gehaald.

De voorzitter concludeert dat dit een belangrijk agendapunt wordt op 2 oktober en sluit daarmee de behandeling van dit onderwerp.

10.	Medegebruiksvergunning 2026 & 2027	**Ter informatie** Roel Hellemons introduceert de conceptaanvraag voor de medegebruiksvergunning. De geluidsruimte in de aanvraag is gebaseerd op de verwachte vlootvernieuwing uit de analyse van To70. Hij geeft aan nog steeds de verwachting te hebben dat het pad naar 30% geluidsreductie in 2030 ten opzichte van 2019 wordt gehaald. Alleen is er in deze periode een hickup vanwege verschillende problemen in de productieketen van de nieuwe vliegtuigen. De aanvraag voor 2026 en 2027 is daarmee een herhaling van de aanvraag van het afgelopen jaar. Een even groot geluidsoppervlak voor beide jaren, waarbij we wel afspraken moeten maken over 2027 in verband met de baansluiting. Dat kan op het moment dat er meer duidelijk is over de wijze waarop het werk gaat plaatsvinden en hoelang het gaat duren. De aantallen zijn hetzelfde gehouden als het afgelopen jaar, 41.500. Daarbij maakt Roel Hellemons wel de opmerking dat er, in verband met het eerdere commitment, voor de jaren 2026 en 2027 slechts 40.500 slots worden uitgegeven. Dat heeft te maken met de duizend vluchten van Genaral Aviation die wegvallen. De voorzitter maakt een rondje langs de leden die hier vragen/opmerkingen over hebben: • Cees Beemer geeft aan de inbreng van Roel te begrijpen, maar het dan ook wel fijn te vinden als de 40.500 in de medegebruiksvergunning wordt vastgelegd. Daarnaast vraagt hij aandacht voor het jaar 2027 in verband met de baansluiting van vijf maanden. Wordt hierbij uitgegaan van procentueel deel of wordt gekeken naar het patroon van 2026 en worden er de betreffende maanden uit gehaald? Ten slotte nog aandacht voor de technische evaluatie in het kader van het nieuwe sturingsmodel geluid. Hij geeft aan dit niet te herkennen en dat dat ook niet zo is afgesproken ind e werkgroep geluid. • Wim Scheffers geeft aan niet te begrijpen waarom er met al deze onzekerheid wordt ingezet op een medegebruiksvergunning met een looptijd van twee jaar. Buiten de onzekerheid van de baansluiting wordt er de komende tijd ook gekeken of het mogelijk is om in de bepaalde zaken in de medegebruiksvergunning te regelen. Hij geeft aan dat het hem onder die omstandigheden niet verstandig lijkt om een medegebruiksvergunning voor twee jaar vast te stellen.

'Samen op de hoogte'
Dijk 7
5521 AW Eersel

info@samenopdehoogte.nl

KVK: 17145399
IBAN: NL68 INGB 0008 6506 14

Roel Hellemons geeft nogmaals aan voor deze twee jaar maar 40.500 vluchten te zullen faciliteren. Het is aan het ministerie om dat wel of niet in de vergunning op te nemen. Ook geeft hij aan de onzekerheid over 2027 te begrijpen en dat het wat Eindhoven Airport betreft kan worden opgeknipt in twee aparte medegebruiksvergunningen. Michelle van Waasdijk vult aan dat het dan logisch kan zijn om 2027 dan op te nemen in één medegebruiksvergunning tot 2030. Marjan van Giezen geeft aan dat het ministerie vanwege de werkdruk de voorkeur heeft voor meerjarige medegebruiksvergunningen, maar dat uiteindelijk wordt beoordeeld wat Eindhoven Airport aanvraagt. Na de beoordeling kan de ontwerpvergunning tijdens het LEO op 2 oktober worden besproken en wordt er ook weer een advies gevraagd van de voorzitter.

Jan Willem Slijper haakt aan op de laatste vraag van Cees Beemer over de afronding van de technische evaluatie van het sturingsmodel geluid. Hij verwijst hierbij naar bijlage 10c, het Adecs rapport naar de te verwachte vlootvernieuwing op Eindhoven Airport. In dat rapport staat dat de verwachte geluidsreductie op basis van de vlootvernieuwing in 2030 niet 30% is, maar slechts 23%. Dit is het resultaat van de technische evaluatie, zoals we het proces eerder hebben besproken, en op basis daarvan zou de beleidsmatige evaluatie kunnen beginnen. Hij geeft aan dat er een moment moet komen om de technische evaluatie af te sluiten, zodat we er ook een vervolg aan kunnen geven. Sander Hartjes vult daarop aan dat dit ook samenvalt met het procesvoorstel dat is afgesproken. In oktober komen we met een voorstel voor de periode tot 2030. Dat loopt parallel of gaat samen op met de beleidsmatige evaluatie.

De voorzitter vat samen dat de conceptaanvraag voor de medegebruiksvergunning voor 2026 en 2027 is besproken en Eindhoven Airport op basis van de input van het LEO een knip gaat maken en voornemens is om nu alleen een aanvraag voor 2026 in te dienen. Daarnaast is tijdens het vorige agendapunt afgesproken om op zoek te gaan naar een weg om – ondanks het uitblijven van een nieuw Luchthavenbesluit – afspraken vast te kunnen leggen. Hiervoor komen de ministeries in oktober met een voorstel. Ten slotte laat het rapport van Adecs zien dat er mogelijk een probleem ontstaat in de te verwachte vlootvernieuwing. Dus zitten we met de vraag wat we daarmee gaan doen. En dat is de beleidsmatige evaluatie en wordt nu dus min of meer onderdeel van een mogelijk voorstel voor de jaren 2027 tot en met 2030.

Wim Scheffers geeft aan dat er een aantal redenen zijn waarom hij zich zorgen maakt over het vervolg:

1) Het Adecs-rapport laat zien dat de geluidsreductie op basis van de te verwachten vlootvernieuwing slechts 23,4% is in 2030 ten opzichte van 2019. Hierbij wordt al uitgegaan van NADP1, de meest gunstige geluidstechnische startprocedure.
2) In tabel 13 van dat rapport staat ook dat als gevolg van de nieuwe appendices in 2019 de oppervlakte van de KE-contour zonder meteo-marge toeneemt tot 10,8 km^2. In het huidige luchthavenbesluit is dat 10,3 km^2 inclusief meteomarge. Hierbij wordt dus eerste een stap gezet van 9,6 km^2 naar 10,8 km^2, dus tegen alle verwachtingen in wordt de basis contour zo met ruim 12% verhogd. Vervolgens wordt er 23,4% (de verwachte geluidsreductie) afgehaald. Dat komt uit op 8,27 km^2.
3) Ten opzichte van het in 2019 geldende Luchthavenbesluit neemt de contour in 2030 feitelijk dus maar met ca 14% af ten opzichte van de steeds gesuggereerde Van Geel afname van 30%.
4) Er ligt een notitie van Klaas Kopinga als ingekomen stuk over de uitdagingen om geluidbelasting te gebruiken als uitgangspunt voor het sturen op geluid.

Wim Scheffers geeft aan dat deze vier ontwikkelingen hem weinig hoopvol stemmen en vraagt de werkgroep geluid hoe zij hier tegenaan kijken. Jan Willem Slijper geeft

'Samen op de hoogte'
Dijk 7
5521 AW Eersel

info@samenopdehoogte.nl

KVK: 17145399
IBAN: NL68 INGB 0008 6506 14

		aan dat hier nog geen antwoord op te geven is. Er wordt nu een traject opgestart en dat geeft hier invulling aan, dat is de beleidsmatige evaluatie en hij geeft aan de uitdagingen van Wim Scheffers daarin te herkennen. Emmely van Dijk plaatst een kanttekening bij het verhaal van Wim Scheffers door aan te geven dat in 2019 al bekend was dat de daadwerkelijke contour berekend met nieuwe appendices groter zou zijn. Hier zit een uitdaging om dit goed toe te lichten. De voorzitter sluit zich daarbij aan en doet ook een oproep om daar de notitie van Klaas, Roel en zichzelf te betrekken om scherp te krijgen wat het verschil is tussen 2014 en 2019.[2] Die nota verklaard waarom het te simpel is om te concluderen dat er ineens 25% bij is gekomen. Dat is de vertreksituatie. Daarmee wordt het niet van tafel geveegd, maar dat is het begin om te kijken hoe we stappen kunnen zetten naar 2030. Cees Beemer stelt nog de vraag of de notitie van Klaas Kopinga 'Sturen op geluid, een illusie?' ook aan de orde komt.[3] De voorzitter geeft aan dat dat verhaal inderdaad moet worden meegenomen en Jan Willem Slijper geeft als voorzitter van de werkgroep geluid aan dat deze nota daar ook al is besproken. Dat was nog niet het einde van de discussie.
11.	Stand van zaken werkgroepen	**Ter bespreking** Er zijn geen opmerkingen bij het overzicht van de werkgroepen. Steven Grevink vraagt wel aandacht voor de ambtelijke ondersteuning. De rol van gemeentelijke communicatiemedewerker voor de werkgroep communicatie is inmiddels ingevuld door de gemeente Eindhoven, maar het secretarisschap van de werkgroep geluid is nog altijd vacant. Het wordt nu tijdelijk ingevuld door Samen op de hoogte. Hier is afgelopen week binnen onder de randgemeenten meermaals over gesproken, maar de rek is er een beetje uit. Hij vraagt of andere leden hier misschien nog iets in kunnen betekenen en hoe dit mee kan worden opgelost en of dat we toch niet iemand moeten gaan inhuren. De voorzitter sluit zich hierbij aan en geeft aan dat, gezien de onderwerpen die er de komende maanden aankomen, de invulling van deze functie prioriteit krijgt. Stijn Smeulders geeft aan dat hij bij de provincie zal navragen of er iemand is om deze rol in te vullen en Roel Hellemons geeft aan, indien hier vanuit het LEO geen bezwaar tegen is, hetzelfde binnen de organisatie van Eindhoven Airport te kunnen doen. De voorzitter bedankt beide partijen en spreekt de hoop uit dat dit tot resultaat gaat leiden.
12.	Verslag LEO 6 maart	**Ter besluitvorming** De voorzitter loopt het verslag van de vorige vergadering paginagewijs langs. Hier komen geen opmerkingen bij. Femke Dingemans geeft nog aan dat er nog opmerkingen in de kantlijn staan. Die worden weggehaald. Daarmee is het verslag vastgesteld.
13.	Actielijst	**Ter informatie** De voorzitter geeft aan dat, zoals bij het vaststellen van de agenda besproken, bijlages 13b en 13d eerst nog worden besproken, voordat ze op de agenda van het LEO komen. Vervolgens passeren de verschillende acties met de vraag of er nog nieuwe ontwikkelingen of opmerkingen zijn: • 240926-2: Jorrit de Gruijter geeft aan dat deze actie over de proefdraaiplaats inmiddels is afgerond. De actie wordt uit de actielijst gehaald.

[2] Deze notitie is te raadplegen via de volgende link: Samen op de hoogte
[3] De notitie van Klaas Kopinga is opgenomen in het register ingekomen stukken en ook te raadplegen via de volgende link: Samen op de hoogte

'Samen op de hoogte'
Dijk 7
5521 AW Eersel

info@samenopdehoogte.nl

KVK: 17145399
IBAN: NL68 INGB 0008 6506 14

	• 241211-2: Femke Dingemans vraagt hoe het ervoor staat met de meting van de nulsituatie tijdens de baansluiting. Deze actie is toebedeeld aan de werkgroep gezondheid en zou zijn afgerond in de eerste helft van 2025. Steven Grevink geeft aan dat de actie nog steeds relevant is, maar dat de deadline moet verschuiven naar de tweede helft van 2025. • 241211-6: Giel de Steur geeft aan dat deze actie ook is afgerond. Hier is de vorige vergadering over teruggekoppeld. De actie wordt uit de actielijst gehaald.
14. Rondvraag	Steven Grevink verwijst naar een recent krantenbericht dat zijn gemeente, Son-en-Breugel, plannen heeft voor woningbouw binnen de 20 KE zone. Hij geeft aan dat er onduidelijkheid is over de precieze grenzen en zit met de vraag waar deze afspraak ooit is gemaakt en of deze later nog is aangepast. Wim Scheffers geeft aan dat BVM2 dit recent ook heeft uitgezocht en hierover een artikel heeft geschreven op haar website.[4] Steven Grevink geeft aan dat dat vooruithelpt. Jan Willem Slijper gaat hierop door en geeft aan dat hij zich hier ook al in heeft verdiept. In 2010 heeft men op de Alderstafel besloten in principe niet te bouwen binnen de 20 KE zone. Dit was een bestuurlijke tafel. Deze contour is daarna niet meer aangepast, in tegenstelling tot bijvoorbeeld Schiphol. Hij geeft aan de lastige situatie te begrijpen. De ambitie van woningbouw schuurt hier met andere ambities uit de regio. Michelle van Waasdijk vult aan dat met de MER ter voorbereiding op het luchthavenbesluit van 2014 de 20 KE zone in kaart is gebracht, maar dat die inderdaad niet is onderhouden. De voorzitter geeft aan dat hier ook een rol voor de bredere regio ligt. Het Beethoven project is heel actueel en heeft ook een relatie met de vele woningbouwplannen in de regio. Hij betwijfelt of je dit in het LEO moet bespreken. Dit lijkt meer iets voor de bestuurlijke tafels in de regio, de plek waar deze afspraak destijds ook is gemaakt. Sander Hartjes geeft aan dat er vanuit Rijkswege geen belemmeringen zijn om te bouwen tussen de 20 en 35 KE zone. Dit zijn dus lokale afspraken aangezien er vanuit het Rijk alleen maar een belemmering is binnen de 35 KE zone en voor civiele luchthavens binnen de 65 KE zone. Kristy Gilsing vult aan de afspraken niet meer zijn bijgewerkt, ook omdat we na 2010 in crisis op de woningmarkt kwamen. Bestaande woningbouwplannen werden geschrapt. De voorzitter concludeert dat dit onderwerp bestuurlijk moet worden besproken. Wim Scheffers geeft nog wel de kanttekening mee dat de afspraak er is vanuit een reden: Toekomstige bewoners niet belasten met de forse geluidshinder van de luchthaven.
15. Sluiting	De voorzitter sluit de vergadering.

Actielijst

#	Actiepunt	Actiehouder	Status
250619-1	Op verzoek van Wim Scheffers gaat Eindhoven Airport navragen of het mogelijk is in het overzicht vluchten na elven te rapporteren per kwartier in plaats van per halfuur. De reden is dat dit meer inzicht geeft over de mate van vertraging verspreid over het uur tussen 23 uur en 24 uur.	Eindhoven Airport	

[4] Dit artikel is te raadplegen via de volgende link: BVM2

'Samen op de hoogte'
Dijk 7
5521 AW Eersel

info@samenopdehoogte.nl

KVK: 17145399
IBAN: NL68 INGB 0008 6506 14

250619-2	Egbert van de Pas vraagt aandacht voor het feit dat je sinds de invoering van het nieuwe Casper systeem een account moet aanmaken om een melding te kunnen indienen. Hij vindt dit bezwaarlijk, omdat zo zijn gegevens worden geregistreerd. Er wordt afgesproken dat Egbert zijn bezwaren op papier zet en dat hier vanuit het RIC kritisch naar wordt gekeken.	Egbert van de Pas / RIC	
250619-3	Jorrit de Gruijter heeft het LEO geïnformeerd over de aanstaande Wet op de gereedstelling. Omdat er nog veel onduidelijkheid is over wat dit concreet gaat betekenen, wordt er toegezegd een presentatie te organiseren om toelichting te geven wat dit betekent in de Eindhovense context. Dit gebeurt zodra de wet het beleidsproces voor een belangrijk deel heeft doorlopen.	Jorrit de Gruijter / Giel de Steur	
250619-4	Jorrit de Gruijter biedt aan om, naar aanleiding van een brief van inwoners uit Waalre/Valkenswaard, tijdens het volgende LEO in het middagprogramma de luchtverkeersleiding een presentatie te laten geven om toelichting te geven over de baanspreiding en de maatregelen die zij nemen om de 70/30 verdeling zo goed als mogelijk te hanteren.	Jorrit de Gruijter / Luchtverkeersleiding	
250619-5	Bij de bespreking van het advies van de werkgroep gezondheid over het GGD belevingsonderzoek wordt afgesproken de voortgang van de acties uit dit document één keer per jaar integraal te bespreken en agenderen tijdens het LEO	Werkgroep gezondheid / secretaris LEO	
250619-6	Bij de vaststelling van het advies van de werkgroep gezondheid over het GGD belevingsonderzoek wordt door verschillende leden aandacht gevraagd voor het deel coördinatorschap en of hier nog even kritisch naar kan worden gekeken. De werkgroep pakt dit voor een volgende versie.	Werkgroep gezondheid	
250619-7	Naar aanleiding van de discussie over de jaarrapportage meldingen van het RIC vraagt Cees Beemer of het mogelijk is de rol en taakstelling van het RIC duidelijker te formuleren. Cees doet het	RIC / Klankbordgroep meldingen	

'Samen op de hoogte'
Dijk 7
5521 AW Eersel

info@samenopdehoogte.nl

KVK: 17145399
IBAN: NL68 INGB 0008 6506 14

	aanbod om daar vanuit de klankbordgroep meldingen over mee te denken.		
250619-8	Na de toelichting op de voortgang van het Luchthavenbesluit stelt Marjan van Giezen voor om als ministeries (Infrastructuur en Waterstaat en Defensie) richting het volgende LEO een voorstel uit te werken wat er mogelijk is buiten het Luchthavenbesluit om (bijvoorbeeld met de medegebruiksvergunning of met zelfbinding) om afspraken vast te leggen en daarmee aan alle partijen juridische zekerheid te bieden. Als onderdeel van dit proces worden ook de juridische belemmeringen in kaart gebracht.	Ministeries van Infrastructuur en Waterstaat en Defensie	
250619-9	Na een vraag van Barbara van der Ploeg zegt Maurits de Beer toe om uit te zoeken hoe de ruwe date van het Casper meetsysteem breder beschikbaar kunnen worden gesteld.	RIC	